

Fasit til ekstraoppgaver 28.08

Oppgave 1

Spørsmål 1 : Helningen langs etterspørselskurven er -1 .

Spørsmål 2 :

For $p = 20$, $x^E = 80$. Etterspørselstetisiteten er da gitt ved $-1 \times \frac{20}{80} = -\frac{1}{4}$.

For $p = 50$, $x^E = 50$. Elastisiteten blir $-1 \times \frac{50}{50} = -1$.

Spørsmål 3 : $p^* = 50$, $x^* = 50$

Spørsmål 4 :

i. Tilbudskurven etter avgift: $x^T = 2(p-a) - 50 \implies$ kurven parallellforskyves oppover.

ii. For $a = 6$ er $p^a = 54$, $x^a = 46$. Prisen produsentene får per enhet produsert (når kvantum = 46) er gitt ved $46 = 2p - 50 \implies p^p = 48$. Produsentene betaler altså $\frac{1}{3}$ av avgiften per enhet.

Oppgave 2

Spørsmål 1:

a. $p^* = 6$, $x^* = 40$

b. $p^* = 7$, $x^* = 50$

Spørsmål 2 :

$p^t = 6 + \frac{1}{2} \times t$, $p_p = 6 - \frac{1}{2} \times t$. Produsentene betaler halvparten av avgiften.

Spørsmål 3 :

Setter inn avgiften i etterspørselsfunksjonen: $x^E = -10(p-t) + 100$. Løser for $x^E = x^T$ og får $p^t = 6 + \frac{1}{2} \times t$. Hvem som ilegges avgiften spiller ingen rolle for utfallet, kun helningen på etterspørselskurven vs. helningen på tilbudskurven!

Fasit til ekstraoppgave 11.09

Med avgift blir nettopris til produsent $p - t \equiv q$, dvs. tilbudskurven blir

$$x^T = a(p - t) - b$$

$x^E = x^T$ gir da

$$p = \frac{d + b}{a + e} + \frac{a}{a + e} \times t$$

Det første leddet på høyre side er likevektsprisen dersom det ikke er noen avgift, dvs for $t = 0$. Vi skal kalle denne p^0 . p på venstre side er altså likevektsprisen (=nettopris til konsument) når produsentene betaler en avgift t per enhet. Vi skal kalle denne p^1 .

$$p^1 = p^0 + \frac{a}{a + e} \times t$$

Ved å sette inn for a, b, e, d og t får vi da:

1.

$$p^0 = 20, x^0 = 400$$

2.

$$p^1 = p^0 + \frac{a}{a + e} \times t = 20 + \frac{2}{3} \times t = 22$$

- opp fra 20

$$x^1 = 360$$

- ned fra 400

3.

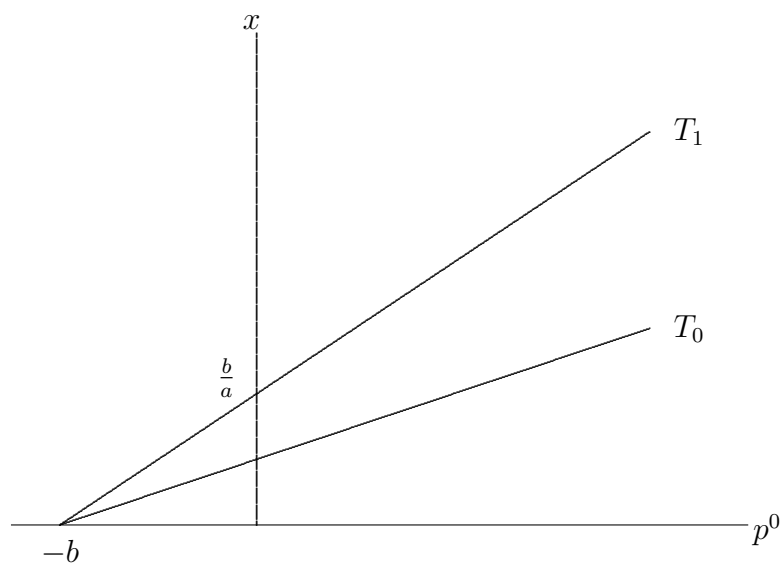
$$q = p^1 - t = 22 - 3 = 19$$

- ned fra 20

4. Kjøperne betaler p^1 med avgift og p^0 uten. $p^1 - p^0 = \frac{a}{a+e} \times t =$ prisøkning for kjøperen. Vi ser at kjøperne betaler en andel $\frac{a}{a+e}$ av avgiften t , $\frac{a}{a+e} = \frac{2}{3}$ med $a = 40, e = 20$. Selgerne betaler dermed $\frac{1}{3}$ av t .

Med $a = 10$ blir kjøpernes andel av avgiften $\frac{a}{a+e} = \frac{10}{10+20} = \frac{1}{3}$. Selgernes andel blir dermed $\frac{2}{3}$, og $p^0 = 40$, $p^1 = 41$, $q = 38$.

Figur 1: Endring i tilbudskurven ved endring i a

Figur 1 illustrerer hvordan tilbudskurven endres når a reduseres. Vi ser at tilbudt kvantum blir mindre prisfølsomt med en lavere a -verdi (T -kurven blir brattere).

For å illustrere hvordan effektene av en avgift avhenger av helning på T -kurven skal vi se på to T -kurver som begge går gjennom punktet p^0, x^0 uten avgift, men som har ulik helning i punktet - se figur 2.

Når det innføres en avgift t , illustrert ved den stiplede linjen, ser vi at med den bratte T -kurven T_B blir økningen i markedsprisen mindre, dvs. kjøperne betaler en mindre del av avgiften t enn ved T_A . Virkningen på kvantum blir også mindre.